

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TEKİRDAĞ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	12
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	13
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	13
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	14
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	15
7.	DENETİM BULGULARI	15
8.	EKLER.....	21

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Bilgileri Tablosu.....	6
Tablo 2: Ortak Olunan Şirketler Tablosu	6
Tablo 3: Son 3 Yıl Bütçe Giderleri Tablosu (TL).....	7
Tablo 4: Son 3 Yıl Bütçe Gelirleri Tablosu (TL).....	7
Tablo 5: 2019 Yılı Gider Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu (TL).....	8
Tablo 6: 2019 Yılı Gelir Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu (TL).....	8
Tablo 7: 31.12.2019 İtibariyle Yükümlülük Tablosu (TL).....	9
Tablo 8: 31.12.2019 İtibariyle Alacak Tablosu (TL)	9

KISALTMALAR

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

KVA: Kilovoltamper

BULGU LİSTESİ

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Bazı İşyerlerine İlan ve Reklam Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi
2. Genel Aydınlatma Kapsamındaki Elektrik Aboneliklerinin Enerji Dağıtım Şirketine Devredilmemesi
3. Kompanzasyon Sisteminin Bakım, Onarım ve Arızalarının Zamanında Yapılmaması Nedeniyle Reaktif Enerji Bedelinin Ödenmesi
4. Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hüküm Konulması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 127'nci maddesine göre; Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileridir. Mahalli idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenmiştir.

Merkezi idare, mahalli idareler üzerinde; mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahiptir.

Anayasa'da bahsedilen belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, genel olarak İçişleri Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 55'inci maddesinde, belediyenin malî işlemler dışında kalan diğer idarî işlemlerinin, hukuka uygunluk ve idarenin bütünlüğü açısından İçişleri Bakanlığı tarafından denetleneceği, 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde de, mahalli idarelerle, bunlara bağlı ve bunların kurdukları veya özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulmuş birlik, işletme, müessese ve teşebbüslerin işlem ve hesaplarını teftiş etmek ve denetlemek, inceleme ve soruşturma yapma yetkisinin İçişleri Bakanlığına ait olduğu ifade edilmiştir.

Yine 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 77'nci maddesine göre; malî yönetim ve kontrol sisteminin zaafa uğradığı, yolsuzluk veya kamu zararına yönelik emarelerin ortaya çıktığı durumlarda; ilgili belediye başkanının talep etmesi veya doğrudan Cumhurbaşkanının onayı üzerine İçişleri Bakanı, yetkili denetim elemanlarına, ilgili belediyenin tüm malî yönetim ve kontrol sistemlerini, malî karar ve işlemlerini mevzuata uygunluk yönünden teftiş ettirme yetkisine sahiptir.

1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden yapılandırılan ve İçişleri Bakanlığına bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü yerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulan Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğüne; Belediyelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip

etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, belediye yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, belediye personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, belediye teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi görevler verilmiştir. Yine belediyelerin; altyapı sistemleri ile ilgili genel planlama, programlama, fizibilite, projelendirme, işletme, finansman ihtiyacı ve yatırım önceliklerine; teknik altyapı tesislerinin mekânsal strateji planları ile çevre düzeni ve imar planlarına uygun olarak planlanmasına, projelendirilmesine ve yapılmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu konulardaki her türlü etüt, proje, yapı ruhsatı ve yapı kullanma iznine ilişkin usul ve esasları belirlemek, kentsel dönüşüm alanı ilanı ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek, her tür ve ölçekteki çevre düzeni planlarının ve imar planlarının yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek, havza veya bölge bazında çevre düzeni planlarını yapmak, yaptırmak, onaylamak ve bu planların uygulanmasını ve denetlenmesini sağlamak, atık ve kimyasalların yönetimine ilişkin hedef, politika ve ölçütlerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapma yetkisi de 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığına verilmiştir.

Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi olan belediyelerin kuruluşu, organları, yönetimi, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda düzenlenmiştir. Buna göre belediyeler, belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla;

- İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı,
- Coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık gibi temel hizmetler,
- Zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları ile gıda bankacılığı gibi sosyal hizmetler,
- Yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini,
- Açıp ve işletmesi suretiyle her türlü sağlık tesisi sağlık tesisi,

- Mabetler ile kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını ve bu amaçla bakım ve onarım hizmetlerini

Kurumun malî durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alarak yerine getirir.

Bunun yanında, büyükşehir belediyesi kurulan illerde; hizmetlerin plânlı, programlı, etkin, verimli ve uyum içinde yürütülmesini sağlamak amacıyla 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu uyarınca, büyükşehir belediyesi il mülki sınırları dâhilinde;

- Her ölçekte nazım imar plânını yapmak, yaptırmak ve onaylayarak uygulamak,
- Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak,
- Coğrafi ve kent bilgi sistemlerini kurmak,
- Çevrenin, tarım alanlarının ve su havzalarının korunmasını sağlamak,
- Toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak,
- Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek,

- Mezarlık alanlarını tespit etmek, mezarlıklar tesis etmek, işletmek, işlettirmek, defin ile ilgili hizmetler gibi il mülki idare sınırları içinde ilçe belediyeleri ile koordinasyonu sağlanarak yürütülmesi gereken hizmetler büyükşehir belediyesinin görevleri arasında sayılmıştır.

Belediyeler; Kanun ve Kararnamelerle verilen yetkiler çerçevesinde yönetmelik çıkarmak; belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek; gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermek; özel kanunları gereğince belediyeye ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak; vergi, resim ve harç dışındaki özel hukuk hükümlerine göre tahsili gereken doğal gaz, su, atık su ve hizmet karşılığı alacakların tahsilini yapmak veya yaptırmak gibi belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak yetki ve imtiyazlara haizdirler.

İdari ve mali özerkliğe sahip olan belediyeler, kanun ve kararnamelerle verilen görevlerinin icrası için kendi bütçelerini yapmaya, kanun ve kararnamelerle kendilerine tahsis edilen gelirlerini toplamaya ve yine kanunlarla belirlenen giderleri yapmaya yetkilidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5216 sayılı Kanunu'nun 3'üncü maddesinde belediye organları; Büyükşehir belediye meclisi, büyükşehir belediye encümeni ve büyükşehir belediye başkanı olarak sayılmıştır.

Aynı Kanun'un 12'nci maddesinde; Büyükşehir belediye meclisinin, büyükşehir belediyesinin karar organı olduğu ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçilen üyelerden oluştuğu, Büyükşehir belediye başkanının meclisin başkanı, büyükşehir sınırları dahilindeki diğer ilçe belediye başkanlarının da büyükşehir belediye meclisinin doğal üyesi olduğu; Büyükşehir belediye encümeninin Kanun'un 16'ncı maddesinde belediye başkanının başkanlığında, belediye meclisinin kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği beş üye ile biri genel sekreter, biri malî hizmetler birim amiri olmak üzere belediye başkanının her yıl birim amirleri arasından seçeceği beş üyeden oluştuğu; 17'nci maddesinde ise, Büyükşehir belediye başkanının büyükşehir belediye idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisi olduğu ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre büyükşehir belediyesi sınırları içindeki seçmenler tarafından doğrudan seçileceği belirtilmiştir.

Büyükşehir belediyesi teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak genel sekreterlik, daire başkanlıkları ve müdürlüklerden oluşur. Birimlerin kurulması kaldırılması veya birleştirilmesi büyükşehir belediyesi meclisinin kararı ile olur. Büyükşehir belediyesi personeli büyükşehir belediye başkanı tarafından atanır. Personelden müdür ve üstü unvanlı olanlar ilk toplantıda büyükşehir belediye meclisinin bilgisine sunulur. Genel sekreter, belediye başkanının teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından atanır.

Belediye teşkilâtı norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur. Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur. Belediye personeli, belediye başkanı tarafından atanır. Birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulur.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesinde norm kadro ilke ve standartlarının Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken belirleneceği; belediyenin ve bağlı kuruluşlarının norm kadrolarının bu ilke ve

standartlar çerçevesinde belediye meclisi kararıyla belirleneceği düzenlenmiştir.

Bu çerçevede çıkarılan Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelikle, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile belediye ve il özel idarelerinin üye oldukları mahalli idare birliklerinde istihdam edilen memur, sözleşmeli personel, sürekli işçi ve geçici iş pozisyonlarında çalıştırılan personelle ilgili ilke ve esaslar belirlenmiştir. Yönetmelikle belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birlikleri, hukuki durumları ve hizmet özellikleri esas alınarak gruplanmış ve her bir grup da kendi nüfusuna göre alt gruplarına ayrılmıştır. Belediyeler adrese dayalı nüfus sayımına göre belirlenmiş olan norm kadro sayısına bağlı kalmak kaydıyla, memur, sözleşmeli personel, sürekli işçi ve geçici işçi statüsünde çalıştıracığı personel sayısını belirlemektedir.

696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri uyarınca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından 4.12.2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanlardan Kararnamede yazılı şartları taşıyanları Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelikle belirlenen ilke ve esaslara tabi olmadan çalıştırılabilmektedir.

Teşkilatlanmada oluşturulan her birim, kendi faaliyet ve görev alanları ile ilgili yönetmeliklerini hazırlayarak, büyükşehir belediye meclisinin onayından geçirerek yürürlüğe koyar ve bu esaslar üzerinden faaliyetlerini sürdürür.

Belediyede çalışan memurlar 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olup, sözleşmeli personel ise 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi ile 5393 sayılı Kanun'un 49'ncü maddesine göre çalıştırılabilmektedir. İşçiler 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına ve 696 sayılı KHK kapsamında çalıştırılanlar da 696 sayılı KHK ile 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilmektedir.

Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik gereği Tekirdağ Büyükşehir Belediyesine ayrılan kadro sayıları ile fiilen çalışan personel sayıları aşağıdaki gibidir;

Tablo 1: Personel Bilgileri Tablosu

Personel İstihdam Şekli	Çalışan Sayısı
Memur	420
İşçi	346
Geçici Görevli	-
Taşerondan Kadroya Geçen İşçi	1751
Sözleşmeli Personel	290
Toplam	2807

Kurumda istihdam edilen 2807 personelin 420'si memur, 290'ı sözleşmeli personel, 346'sı işçi ve 1751'i taşerondan kadroya geçen işçiden oluşmaktadır.

Tablo 2: Ortak Olunan Şirketler Tablosu

Şirket Adı	Şirketin Sermayesi (TL)	Hisse Oranı (%)
Tekirdağ BeldeKent Yönetim A.Ş.	500.000,00	100
Tekir Ağaç Peyzaj Park Bahçe Turz. Org. San. A.Ş.	2.650.000,00	100 Tekirdağ Otopark A.Ş.
Tekirdağ Çevre Yönetim A.Ş.	500.000,00	100
Tekirdağ Otopark Ulaşım Nak. İmar Plan. San. A.Ş.	31.700.000,00	100
Tekirdağ Birlik Yem San. ve Tic. A.Ş.	8.000.000,00	100
Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Personel A.Ş.	6.050.000,00	99,03 0,07 BeldeKent A.Ş.

1.3. Mali Yapı

Belediyenin bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren meclis kararıdır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahallî idareler bütçeleri de sayılmıştır. Buna göre, mahallî idare bütçesi, mahallî idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak belirtilmiştir.

Mahalli idareler bütçesi analitik bütçe sistemine uygun olarak hazırlanmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre, bütçe; gider, gelir ve finansmanın ekonomik sınıflandırması bölümlerinden oluşmaktadır. Gider bütçesi; kurumsal, fonksiyonel, finansman tipi ve ekonomik sınıflandırma olmak üzere dört bölüme ayrılır. Finansman tipi sınıflandırma tek düzeyden, diğer sınıflandırmalar dört düzeyden oluşur. Gelir bütçesi ve finansmanın ekonomik sınıflandırması cetvelleri de dört düzeyden oluşur.

Kurumun son 3 yıla ilişkin bütçe gelir/gider gerçekleştirmeleri tablosu ile 2019 yılı gelir/gider bütçe tahmini ve gerçekleşme tablolarına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 3: Son 3 Yıl Bütçe Giderleri Tablosu (TL)

Hesap Adı	2017	2018	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)	2019	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)
Personel Giderleri	87.510.436,47	97.935.375,25	11,91	123.284.169,42	25,88
Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri	15.350.799,61	17.253.687,24	12,39	20.267.490,86	17,46
Mal ve Hizmet Alımı	173.765.819,91	230.896.817,74	32,87	258.198.894,66	11,82
Faiz Giderleri	15.540.486,64	25.174.403,72	61,99	49.700.003,10	97,42
Cari Transferler	19.633.863,44	22.679.917,94	15,51	20.836.232,69	-8,12
Sermaye Giderleri	289.004.109,39	354.633.439,24	22,70	267.326.534,43	-24,61
Sermaye Transferleri	27.546.682,03	22.439.681,13	-18,53	15.956.592,11	-28,89
Borç Verme	23.532.748,92	18.231.943,94	-22,52	10.045.829,62	-44,89
Toplam	651.884.946,41	789.245.266,20	21,07	765.615.746,89	-2,99

Kurumun 2019 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 3 oranında azalan bütçe gideri gerçekleşmesinin önemli kısmı sermaye giderlerindeki azalıştan kaynaklanmıştır. Mal ve Hizmet Alımlarında % 11,82'ye tekabül eden 27.302.076,90 TL artış meydana gelmiş ancak Sermaye Giderlerinde % 24,61'i bulan 87.306.904,80 TL'lik azalış olmuştur. Personel Giderleri kaleminde % 25,88 oranında artış meydana gelmiştir. İller Bankasından kullanılan kredilerden kaynaklanan Faiz Giderleri de önceki yıla göre % 97,42 oranında artış göstermiştir. Her iki kaleminde yaşanan oransal artışa rağmen toplam bütçe giderinde bir önceki yıla göre azalış olmuştur.

Tablo 4: Son 3 Yıl Bütçe Gelirleri Tablosu (TL)

Hesap Adı	2017	2018	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)	2019	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)
Vergi Gelirleri	5.614.745,12	8.313.816,96	48,07	7.175.945,32	-13,68
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	33.685.867,77	35.702.384,01	5,98	36.109.186,70	1,13
Alınan Bağış ve Yardımlar	2.447.255,35	3.679.160,72	50,33	6.109.766,49	66,06
Diğer Gelirler	564.171.392,93	645.810.720,78	14,47	676.040.061,43	4,68
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Red ve İadeler (-)	-3.056.913,67	-454.360,60	-85,13	-2.945.903,10	548,36
Toplam	602.862.347,50	693.051.721,80	14,96	722.489.056,84	4,24

Kurumun 2019 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 4 oranında artan bütçe gelir gerçekleşmesinin önemli kısmı Diğer Gelirler ve Alınan Bağış ve Yardımlardaki artıştan kaynaklanmıştır. Bu anlamda Diğer Gelirler kaleminde % 4,68'e tekabül eden 30.229.340,43 TL ile Alınan Bağış ve Yardımlarda % 66,06'yı bulan 2.430.605,77 TL'lik artış meydana gelmiştir. Diğer Gelirler kalemindeki artış esas olarak Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden alınan paydaki artıştan kaynaklanmaktadır. Yine % 1,13 oranında gerçekleşen Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerindeki artış esasen kurumun taşınmaz kira gelirlerindeki artış ile toplu taşıma hizmetinden elde ettiği gelirlerindeki artıştan kaynaklanmıştır.

Tablo 5: 2019 Yılı Gider Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu (TL)

Hesap Adı	2019 Bütçe Tahmini	2019 Gerçekleşen Gider	2019 Gerçekleşme Oranı (%)	Toplam Gidere Oranı (%)
Personel Giderleri	124.950.000,00	123.284.169,42	98,66	16,10
Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri	22.700.000,00	20.267.490,86	89,28	2,65
Mal ve Hizmet Alımı	311.564.000,00	258.198.894,66	82,87	33,72
Faiz Giderleri	37.436.000,00	49.700.003,10	132,75	6,50
Cari Transferler	23.529.000,00	20.836.232,69	88,55	2,72
Sermaye Giderleri	461.691.000,00	267.326.534,43	57,90	34,92
Sermaye Transferleri	8.130.000,00	15.956.592,11	196,26	2,08
Borç Verme	5.000.000,00	10.045.829,62	200,91	1,31
Yedek Ödenek	70.000.000,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	1.065.000.000,00	765.615.746,89	71,88	100,00

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesinin 2019 gider bütçesi 1.065.000.000,00 TL öngörülmüş yılsonunda bütçe gerçekleşmesi ise 765.615.746,89 TL olmuştur. Gider bütçesinin öngörülene göre gerçekleşme oranı % 71,88 olmuştur.

Tablo 6: 2019 Yılı Gelir Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu (TL)

Hesap Adı	2019 Bütçe Tahmini	2019 Gerçekleşen Gelir	2019 Gerçekleşme Oranı (%)	Toplam Gelire Oranı (%)
Vergi Gelirleri	11.950.000,00	7.175.945,32	60,04	0,99
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	59.750.000,00	36.109.186,70	60,43	4,98
Alınan Bağış ve Yardımlar	3.000.000,00	6.109.766,49	203,65	0,84
Diğer Gelirler	723.600.000,00	676.040.061,43	93,42	93,57
Sermaye Gelirleri	30.000.000,00	0,00	0,00	0,00
Red ve İadeler	-300.000,00	-2.945.903,10	982	0,40
Toplam	828.000.000,00	722.489.056,84	87,25	100,00

Kurumun 2019 gelir bütçesi 828.000.000,00 TL tahmin edilmiş, yılsonunda gerçekleşen gelir ise 722.489.056,84 TL olmuştur. Gelir bütçesi tahmine göre % 87,25 oranında gerçekleşmiştir.

Kurum banka hesaplarında 2019 yılı sonu itibariyle 26.969.210,04 TL bulunmaktadır. Kurumun 31.12.2019 tarihi itibariyle; kısa ve uzun vadeli alacakları ile borçlarının toplamı aşağıda yer verilen tablolarda görülmektedir.

Tablo 7: 31.12.2019 İtibariyle Yükümlülük Tablosu (TL)

KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	TUTAR (TL)
Kısa Vadeli Mali Borçlar	124.378.922,06
Faaliyet Borçları	46.175.738,51
Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	6.570.020,74
Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0,00
Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	35.377.924,78
Borç ve Gider Karşılıkları	13.539.899,27
UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	
Uzun Vadeli Mali Borçlar	149.542.993,08
Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	1.537.753,87

2017 yılında bütçe gideri 651.884.946,41 TL, bütçe gelirleri ise giderin altında toplam 602.862.347,50 TL gerçekleşmiştir. Giderlerin gelirlerden fazla gerçekleşmesi izleyen iki yılda da (2018 ve 2019) devam etmiştir. Ödenemeyen faaliyet borçları 2019 yılı sonunda 46.175.738,51 TL tutar ile 2019 yılı gerçekleşen bütçe gelirin yaklaşık % 6,40'ına ulaşmıştır.

Tablo 8: 31.12.2019 İtibariyle Alacak Tablosu (TL)

KISA VADELİ ALACAKLAR	TUTAR (TL)
Faaliyet Alacakları	31.823.607,44
Gelirlerden Alacaklar	4.907.202,06
Takipli Alacaklar	24.500.467,23
Diğer Alacaklar	357.670,77

Kişilerden Alacaklar	357.670,77
Devreden Katma Değer Vergisi	7.658.932,77
UZUN VADELİ ALACAKLAR	
Faaliyet Alacakları	17.048.428,39
Gelirlerden Alacaklar	15.656.959,55

2019 sonu itibariyle kurum alacaklarının büyük çoğunluğu takipli alacaklardan oluşmaktadır. Kurumun tahsil edemeyip takibe aldığı kira, ecrimisil, işgaliye gibi taşınmazlara ilişkin gelirleri ile kanunen alması zorunlu vergi ve kestiği cezalardan oluşan takipli alacak tutarı 24.500.467,23 TL'ye ulaşmıştır ki bu da Kurumun toplam faaliyet borcunun % 53,05'ine tekabül etmektedir. Ayrıca yine yüksek miktardaki devreden KDV tutarı, ilerleyen dönemlerde kurumun mal ve hizmet teslimlerinden tahsil edeceği KDV'nin Kurum için önemli bir kaynak oluşturmasına imkan verecektir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen ve mali yıl esasına göre tutulan tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Mali rapor ve tablo kavramı, belirli bir dönemde bir kurumun mali yapısı ve yükümlülüklerine ilişkin muhasebe kayıtlarında yer alan mali bilgilerin, bir bütün olarak uygulanmakta olan mali raporlama sistemine uygun biçimde sunumunu ifade etmektedir. Mali rapor ve tabloların hazırlanmasından ve gerçeğe uygun ve doğru olarak sunulmasından kamu idarelerinin üst yönetimleri sorumludur. Mali raporlama ile genel olarak kaynakların dağıtımı, uygulanan mali politikaların etkileri ile ileriye yönelik politika oluşturulması ve karar verilmesinde, kamu idaresinin mali durumu, performansı ve nakit akışları hakkında kullanıcılara kapsamlı bilgi sağlanır. Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Mali raporlama kamu idarelerinin;

- a) Kaynaklarının dağılımı ve kullanımını,
- b) Faaliyetlerinin nasıl finanse edildiği ve nakit ihtiyacının nasıl karşılandığını,
- c) Faaliyetlerini finanse edebilme ve sorumlulukları ile taahhütlerini yerine getirebilme yeteneğini,
- ç) Mali durumunu ve mali durumundaki değişiklikleri,
- d) Kendilerine sağlanan kaynakları bütçelerine uygun ve yasal şekilde kullanıp kullanmadıklarını,
- e) Mali işlemlerinde saydam olup olmadıklarını ve hesap verilebilirliğini gösterir.

Mali raporlama, bu amaçların gerçekleştirilebilmesi için; kamu idarelerinin varlıkları, yabancı kaynakları, öz kaynakları, gelirleri, giderleri ve nakit akışları hakkında bilgi verir.

Kamu idarelerinin dönem içindeki faaliyetlerine ilişkin ayrıntılı bilgi sunmak amacıyla malî tablolarla birlikte açıklayıcı bilgiler de raporlanabilir. Mali raporlama kapsamında üretilen mali tabloların, kullanıcıların karşılaştırma yapabilmelerini mümkün kılmak için son üç dönemin verilerini de içermeleri ve herkes tarafından anlaşılmasını sağlayacak şekilde, açıklamaları ile birlikte hazırlanmaları esastır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri İle Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların

kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi,

belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesinin iç kontrol sistemi hakkında bilgi edinilmesi amacıyla; ilgili mevzuat, kurum faaliyet raporu, yapılan görüşmeler ve düzenlilik denetim rehberinde yer alan iç kontrol sistemi değerlendirme formu esas alınarak yapılan incelemeler sonucunda; İç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki İç Kontrol mevzuatı gereklerini büyük ölçüde yerine getirdiği anlaşılmıştır. Kurumun iç kontrol sistemi ile ilgili olarak yapılan değerlendirmede

1. Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesinin tüm çalışanlar tarafından imzalandığı,
2. Çalışma yönetmeliklerinde birimlerin görev tanımlarının yapıldığı, çalışanların görev tanımlarının oluşturulmasına yönelik ilke ve esaslar ile standart formaların oluşturulduğu, personelin görev tanımlarının yazılı olarak belirlenerek personele duyurulduğu,
3. Kurum misyonu ve vizyonunun bilinirliğini ve görünürlüğünü artırmak amacıyla hazırlanan broşürlerin çalışma alanlarına asıldığı, kurum personeline stratejik yönetim kavramları ile ilgili eğitimler verildiği,
4. Mali karar ve işlemlerin süreç akış şemasının hazırlandığı ve genel sekreter onayı ile yürürlüğe girdiği,
5. Kurum istihdam politikasının uygun işe uygun personelin atanmasını sağlamaya yönelik olduğu,
6. Hassas görevlere yönelik kurum içi yönerge ve hassas görevler envanterinin çıkarıldığı ve personele duyurulduğu,
7. Eğitim Plan ve Programı Hazırlama ve Uygulama Yönergesi kapsamında çalışanların görüşleri de alınarak Eğitim Kataloğu hazırlandığı ve eğitim planlamasının yapıldığı,

8. İmza Yetkileri Yönergesinin üst yönetici onayıyla yayımlandığı ve uygulandığı,
9. Görevde yükselme unvan değişikliği sınavı yapıldığı,
10. Birim faaliyet raporlarının her yıl mevzuata uygun düzenlendiği ve İç Kontrol Güvence Beyanlarının harcama yetkililerince imzalandığı,
11. İç Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Hükümleri sınırlarında ön mali kontrol işlemlerinin yürütüldüğü,
12. İç Kontrol Yıllık Değerlendirme Raporunun hazırlanarak üst yöneticiye raporlandığı,
- 13.153 Çağrı Merkezi kurulduğu ve vatandaşlar tarafından yapılan şikayet ve önerilerin değerlendirilerek başvurulara cevap verildiği, yapılan başvurular ile sonuçlarının kurum web sitesinde kamuoyunun bilgisine sunulduğu,
14. Yönetim bilgi sisteminin eksiklikleri bulunmakla birlikte yönetimin ihtiyaç duyduğu raporları üreterek analiz yapma imkanı,
15. Görevden ayrılan personelin, iş ve işlemlerinin durumu hakkında ilgililere gerekli bilgiyi vermesi hususunda gerekli özenin gösterildiği,

Anlaşılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Bazı İşyerlerine İlan ve Reklam Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi

Belediye sorumluluk alanında yer alan bazı bulvar ve caddelerdeki işyerleri için ilan ve reklam vergisi tahakkuk ettirilmemiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 12'nci maddesinde; belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamın ilan ve reklam vergisine tabi olduğu, 13'üncü maddesinde; ilan ve reklam vergisinin mükellefinin yurt dışından gönderilen ilan ve reklamlar dahil olmak üzere, ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzelkişiler olduğu belirtildikten sonra 14'üncü maddesinde de hangi ilan ve reklamlardan bu verginin alınmayacağı açıklanmıştır.

Örnek olarak seçilen bir ilçedeki Büyükşehir Belediyesinin sorumluluk alanında bulunan işyerleri belirlenerek beyanlarının olup olmadığı incelenmiş ve 213 adet işyerinin beyanının bulunmadığı anlaşılmıştır. Bulguda belirtilen yerlere ilişkin tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin yapılması ve bu çalışmanın Belediyenin sorumluluğundaki diğer ilçelerde de tamamlanması gerekmektedir.

BULGU 2: Genel Aydınlatma Kapsamındaki Elektrik Aboneliklerinin Enerji Dağıtım Şirketine Devredilmemesi

Genel aydınlatma kapsamında olan cadde, sokak, park ve yürüyüş yollarındaki elektrik abonelikleri enerji dağıtım şirketine devredilmemiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından belirlenen Perakende Satış Tarifesi Usul ve Esasları'nda; resmi daire aboneleri; 5018 sayılı Kanunu'na tabi genel ve özel bütçeli dairelerin bürolarıyla kamu kurum ve kuruluşlarının ticari olmayan büroları olarak, genel aydınlatma aboneleri ise; İl, İlçe, Belde ve Köylerdeki, cadde, sokak ile kamuya ait ücretsiz girilen park ve bahçe gibi halka açık yerlerin aydınlatılması olarak tanımlanmıştır.

Genel Aydınlatma Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinde; kamunun genel kullanımına yönelik bulvar, cadde, sokak, alt-üst geçit, köprü, meydan, kavşak, yürüyüş yolu ve yaya geçidi gibi yerler ile halkın ücretsiz kullanımına açık ve ticari faaliyette bulunulmayan kamuya ait park, bahçe, tarihî ve ören yerleri gibi halka açık yerlerin aydınlatmaları ile trafik

sinyalizasyonu genel aydınlatma kapsamında değerlendirileceği ve enerji giderlerinin genel aydınlatma kapsamında ödeneceği belirtilmiştir.

Ayrıca halkın ücretsiz kullanımına açık ve kamuya ait park, bahçe, yürüyüş yolu, tarihî ve ören yerlerinin aydınlatılması ile alt geçit ve trafik sinyalizasyonu için gerekli sistemlerin tesisi ve işletilmesi ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına ait olduğu, ilgili kurum ve kuruluşlar tesis edip bakım-onarımını yaptıkları bu tür tesislerin işletme yükümlülüğünü dağıtım şirketine devredebileceği hüküm altına alınmıştır.

Kamu idaresinin sorumluluğunda bulunan bazı cadde, sokak, park ve yürüyüş yollarındaki genel aydınlatma kapsamında bulunan elektrik aboneliklerinin dağıtım şirketine devredilmediği görülmüştür. Yapılan incelemede bunun sebebinin aynı elektrik aboneliğinden havuz aydınlatması, projektör bağlantısı, asansör olması sebebiyle bu elektrik aboneliklerinin devrinin yapılmadığı görülmüştür. Belediyenin ilgili birimleri tarafından gerekli teknik ve altyapı çalışmaları ile projelendirme işlemlerinin yapılarak devre engel yerlere ayrı abonelik tesis edilmesi ve genel aydınlatma kapsamında değerlendirilen yerlerin elektrik dağıtım şirketlerine devrinin tamamlanması gerekmektedir.

BULGU 3: Kompanzasyon Sisteminin Bakım, Onarım ve Arızalarının Zamanında Yapılmaması Nedeniyle Reaktif Enerji Bedelinin Ödenmesi

Elektrik sayaçlarına reaktif enerji miktarını ölçmek üzere kompanzasyon sistemi kurulmasına rağmen sistemin bakım, onarım ve arızalarının zamanında yapılmaması nedeniyle reaktif enerji bedeli ödenmektedir.

Dağıtım Lisansı Sahibi Tüzel Kişiler ve Görevli Tedarik Şirketlerinin Tarife Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esasların Reaktif enerji tarifesi uygulanmasının kapsamı başlıklı 13'üncü maddesinde; kurulu gücü 50 kVA'nın altında olan müşteriler, çektikleri aktif enerji miktarının yüzde otuz üçünü aşan şekilde endüktif reaktif enerji tüketmeleri veya aktif enerji miktarının yüzde yirmisini aşan şekilde kapasitif reaktif enerji vermeleri halinde; kurulu gücü 50 kVA ve üstünde olanlar ise, çektikleri aktif enerji miktarının yüzde yirmisini aşan şekilde endüktif reaktif enerji tüketmeleri veya aktif enerji miktarının yüzde on beşini aşan şekilde sisteme kapasitif reaktif enerji vermeleri halinde reaktif enerji tüketim bedeli ödemekle yükümlü olduğu hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla tüketicilerin önce sistemden çektikleri (endüktif reaktif enerji) ve daha sonra sisteme verdikleri (kapasitif reaktif enerji) reaktif enerjiye ilişkin olarak belirlenen sınırların aşılması halinde reaktif enerji bedeli

uygulanmaktadır.

Reaktif enerji bedelinin önüne geçebilmek için kompanzasyon sisteminin kurulması ve sisteminin etkin olarak çalışmasının sağlanması gerekirken belediyede kurulu sistemin bakım, kontrol ve arızalarının zamanında yapılmaması nedeniyle elektrik faturalarında 101.802,61 TL reaktif enerji bedeli ödenmiştir. Kompanzasyon sisteminin etkin olarak çalışması için gerekli bakım, onarım ve arızalarının zamanında yapılması gerekmektedir.

BULGU 4: Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hüküm Konulması

Sendika ile imzalanan Sosyal Denge Sözleşmesine sosyal denge tazminatıyla ilgili olmayan hükümler konulmuştur.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 15'inci maddesinde belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebileceğine ve ödenecek olan bu sosyal denge tazminatı tutarının ise, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'na göre yapılan toplu sözleşmede belirlenen tavan tutarı geçmemek üzere ilgili belediye ve il özel idaresi ile ilgili belediye ve il özel idaresinde en çok üyeye sahip sendika arasında yapılacak sözleşmeye göre belirleneceği ifade edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere sözleşmenin konusunu sadece sosyal denge tazminatı oluşturmaktadır. Hem Belediye Başkanı hem de yetkili sendika temsilcisi sadece ödenecek olan sosyal denge tazminatı tutarını kanuni sınırları aşmamak kaydıyla tespit etmek üzere yetkilendirilmiştir. Bunun dışında sosyal denge tazminatına ilişkin sözleşme hakkının toplu sözleşme gibi düşünülerek sözleşme metnine yetkilendirilen hususun dışında başkaca hükümlerin konulması mümkün değildir. Nitekim 4688 sayılı Kanun'un 32'nci maddesinde mahalli idarelerle imzalanan sözleşmenin Kanun'un uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılamayacağı açıkça belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak Büyükşehir ile sendika arasında imzalanan sözleşmeye; çalışanların ve birinci derece yakınlarının idarenin sosyal tesis ve diğer imkanlarından indirimli olarak faydalanabileceği, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü ve 1 Mayıs İşçi Bayramı da dahil olmak üzere bu ve benzeri etkinliklere çalışanların katılımını sağlamak adına idare tarafından otobüs tahsis edilebileceği, işveren tarafından çalışanlarına tam donanımlı bir sağlık kuruluşunda yılda en az bir defaya mahsus ücretsiz sağlık muayenesi yaptırılabilceği gibi sosyal denge tazminatı konusu dışında hükümler konulmuştur. Yetkili

sendikalarla imzalanacak sözleřmelerin mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenlenmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
5393 sayılı Belediye Kanunu Uyarınca Elektrik Tüketim Vergisinden Muaf Kurum Abonelikleri İçin de Vergi Ödenmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	